پیشخوان

مذاکرات موشکی، خط قرمز حاکمیتی است

امیر خلبان حسن شاه‌صفی، فرمانده نیروی هوایی ارتش در دیدار با وابستگان نظامی کشورهای خارجی که به مناسبت روز نیروی هوایی برگزار شد، اظهار کرد: انقلاب اسلامی ایران گفتمان رایج در مناسبات جهانی که مبتنی بر ارباب رعیتی، نوکرمآبانه و گفت‌وگویی که حاصل آن کاپیتولاسیون بود را تغییر داد. شاه صفی گفت: در چنین شرایطی مسوولان امریکای جنایتکار و برخی از هم‌پیمانانش والبته حاکمان نوکیسه‌ای که حیات سیاسی خود را در برخورداری از حمایت لابی صهیونیستی–امریکایی می‌بینند، با هدف ایجاد محدودیت و نظارت بر فعالیت‌ها و برد موشکی ایران، سخن از مذاکرات در خصوص توانمندی موشکی ایران که یک خط قرمز حاکمیتی برای کشورمان و مربوط به بقا و امنیت ملی کشور است به میان می‌آورند که جای تامل دارد. ایسنا

اجازه قانون به رییس‌جمهور برای پیشنهاد برگزاری همه‌پرسی

بیژن مقدم، مدیرمسوول سابق روزنامه جام جم با اشاره به سخنرانی روز گذشته (۲۲ بهمن) رییس‌جمهور در رابطه با توجه به اصل ۵۹ قانون اساسی که به برگزاری همه‌پرسی می‌پردازد، اظهار کرد: اصل ۵۹ قانون اساسی یکی از روش‌های قانونگذاری را برپایی همه‌پرسی از مردم می‌داند. این مساله می‌تواند در مورد موضوعات مختلفی همچون سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مورد توجه قرار گیرد. وی با بیان اینکه «قانون به رییس‌جمهور اجازه پیشنهاد دادن رفراندوم را می‌دهد»، خاطرنشان کرد: راه رییس‌جمهور برای پیشنهاد دادن برگزاری همه‌پرسی بسته نیست. ایشان می‌تواند درخواست کتبی خود را به مجلس ارایه دهند با توجه به اینکه مجلس فعلی نیز با دولت همراه است، این اتفاق مورد پذیرش قرار خواهد گرفت، اما نکته‌ای که باید به آن توجه کرد این است که قانون اساسی مجموعه‌ای از اصول است و باید تمام اصل‌ها را بپذیریم. ایسنا

مانع تراشی در برابر طرح زنان مجلس

«طیبه سیاوشی»، نماینده مردم تهران، از افزایش فشارها به نمایندگان برای جلوگیری از بررسی طرحی خبر داد که بر اساس آن زنان ورزشکار و نخبه علمی می‌توانند بدون اذن همسر از کشور خارج شوند. او در این باره نوشت: مقاومت‌ها و مانع تراشی‌های زیادی در مسیر تصویب طرح امکان خروج زنان نخبه ورزشی و علمی از کشور بدون اذن همسر وجود دارد. متاسفانه طرح هنوز در دستور کار کمیسیون امنیت قرار نگرفته است. برنا

پرونده

«اعتماد» بررسی می‌کند

چالش‌های دستگاه قضا و راه اصلاح

صادق آملی لاریجانی، رییس دستگاه قضا روز گذشته در بخشی از سخنان خود در جمع مسوولان عالی قضایی گفت این دستگاه ادعای وضع ایده‌آل ندارد اما نه ادعای وضع ایده‌آل و نه ادعای نفی خدمات هیچ‌کدام صحیح و قضاوتی منصفانه نیست چرا که مشکلات و خدمات باید در کنار یکدیگر دیده شوند. او همچنین تاکید کرد که مبارزه با فساد وظیفه همه قوه و دستگاه‌ها است و گرچه رسیدگی به پرونده‌های مفاسد وظیفه ذاتی دستگاه قضایی است اما گاهی ورود این قوه به پرونده‌های فساد با انگ سیاسی هم مواجه می‌شود.

آملی لاریجانی بر بلندمرتبه‌ترین کرسی دستگاه قضا تکیه زده است و به رسم گذشتگان خویش هراز چندگاهی لب به انتقاد می‌گشاید. انتقادی که چاشنی کم و کاستی‌های قوه قضاییه است اما علت را غالبا متوجه دیگر دستگاه‌ها می‌داند. روزهای آغازین دی بود که آملی لاریجانی از بودجه تخصیصی دولت به قوه قضاییه انتقاد کرد و گفت «دولت در بحث بودجه محدودیت دارد اما نمی‌دانم این محدودیت به طور عادلانه بین دستگاه‌ها و قوه قضاییه تقسیم می‌شود یا خیر؟ ما تلاش خودمان را می‌کنیم اما مجموعه‌ای از مضایق مانع است. دولت اگر بخواهد می‌تواند پرداخت کند اما نمی‌کند.»

او در بیان دلایلش برای افزایش بودجه اعلام کرد که بسیاری از پست‌های مصوب اداری در دادگستری و همچنین در بخش‌های ستادی کمبود نیرو دارد و گفت «جذب و استخدام نیرو برحسب ظاهر قانون، با مصوبات مجلس و دولت است و اگر این تعبیر را به کار ببرم که ما در بحث بودجه و استخدام می‌جنگیم، تعبیر تندی است اما واقعیت همین است و دستگاه‌های دیگر به این قضیه کمک نمی‌کنند.»

او البته تنها و اولین رییس قوه قضاییه نیست که نسبت به دستگاه تحت امر خود معترض است؛ اعتراضی که هم به ساختار داخلی و هم به تصمیم‌گیری‌های خارجی باز می‌گردد. آیت‌الله محمود هاشمی شاهرودی، رییس پیشین دستگاه قضا هم در مرداد ۱۳۷۸ هنگامی که سکانداری این قوه را برعهده گرفت، مدعی شد که قوه قضاییه‌ای که تحویل گرفته است ویرانه‌ای بیش نیست.

این ماجرا شاید در مورد شیخ محمد یزدی، رییس دیگر قوه قضاییه صادق نبود و شهید محمد بهشتی هم دوره ریاستش ناکام ماند اما عبدالکریم موسوی اردبیلی، دومین رییس دستگاه قضا در اواخر عمرش نه‌تنها از عرصه سیاسی و اجرایی کشور کناره‌گیری کرد بلکه در یکی از کلاس‌های خارج از فقه بابت عملکردش در سال‌های پس از انقلاب حلالیت طلبید و از ضرورت عذرخواهی همه مسوولان خصوصا آنان که در لباس روحانیت هستند، سخن گفت.

اصلاحات قاضی‌القضات

همه کم و کاستی‌ها در قوه قضاییه و البته شدت گرفتن انتقادات به این دستگاه در سال‌های اخیر باعث شده تا رییس قوه قضاییه از اصلاحات در این قوه سخن بگوید. هفتم بهمن صادق آملی لاریجانی از روش‌های اصلاحی گفت که راه به قوه قضاییه باز کرده است. کاهش مدت بازداشت موقت و افشای اسامی قضات متخلف از جمله مهم‌ترین اصلاحات مدنظر آملی لاریجانی بود و البته مشورت قضات با کارشناسان شورای عالی فضای مجازی در مورد پرونده‌های مربوط به فضای سایبری و نظارت بر قرار بازداشت موقت، مدت و زمان صدور آن هم از دیگر اصلاحاتی بود که آملی لاریجانی از آن سخن گفت. پیش از این رهبری معظم انقلاب در دیداری که با رییس و مسوولان قضایی در تیر ماه گذشته داشتند ضمن تاکید بر نگاه تحولی و جهادی در این دستگاه برخورد جدی با تخلفات را لازمه پیشرفت کار دستگاه قضایی دانستند و به افزایش بازرسی‌های نامحسوس برای اصلاح از درون تاکید کردند. با وجود این توصیه و اصلاحاتی که رییس قوه قضاییه نوید داده است اما هنوز سوالاتی در مورد ساختار این دستگاه مطرح است؛ سوالاتی که شاید در جریان حوادث و اعتراضات دی ۹۶ بیش از گذشته به چشم می‌آید. حوادث رخ داده در برخی بازداشتگاه‌ها از جمله مرگ چند بازداشتی در شهرهای مختلف که مسوولان آن را خودکشی عنوان کردند منجر به درخواست مجمع نمایندگان تهران برای بازدید به اوین شد که البته خروجی ویژه و قابل توجهی نداشت و البته با فاصله زمانی زیادی نسبت به بروز این حوادث در بازداشتگاه‌ها صورت گرفت. همچنین مرگ کاووس سیدامامی، استاد دانشگاه و از فعالان محیط‌زیستی که به جرم جاسوسی دستگیر شده و چند روز پیش خودکشی کرد باعث شد که روند انتقادی نسبت به عملکرد این دستگاه شدت بگیرد.

نظارت؛ حلقه مفقوده

نظارت و بازرسی گرچه در معنای یکسان به کار برده می‌شود اما آنچه مسلم است بازرسی نوع و شیوه‌ای از نظارت محسوب می‌شود. برای مثال حضور بازرسان نامحسوس برای بررسی عملکرد کارکنان قوه قضاییه نوعی بازرسی است با این حال در شرایطی که تظلم‌خواهی از قوه قضاییه مطرح باشد باید شکواییه به چه نهاد، ارگان یا سازمان قضایی برد؟

بر اساس اصل ۱۷۲ و ۱۷۴ قانون اساسی دیوان عدالت اداری و سازمان بازرسی کل کشور دو نهادی هستند که خود به نوعی زیر مجموعه قوه قضاییه محسوب می‌شوند و روسای آنها هم از سوی رییس دستگاه قضا منصوب می‌شوند. البته کمیسیون اصل ۹۰ قانون اساسی مجلس شکواییه‌هایی که از قوای سه‌گانه مطرح باشد را بررسی می‌کند با این حال نظارت به معنای آنچه مجلس در برابر دولت انجام می‌دهد در مورد دستگاه قضایی صورت نمی‌گیرد.

بحث تحقیق و تفحص مجلس از قوه قضاییه که سال ۸۳ نیز به تصویب رسید کم حاشیه نبود. زمانی که بحث این تحقیق و تفحص جدی شد برخی معتقد بودند که تحقیق و تفحص از نهادهای زیرنظر رهبری امکان پذیر نیست که البته اغلب حقوقدانان تاکید داشتند هیچ نهادی نمی‌تواند خود را از این قاعده مستثنی کند اما در نهایت سال ۸۷ و پس از ۴ سال بالاخره نتیجه این تحقیق و تفحص در صحن علنی مجلس قرائت شد.

مناصب قضا

دستگاه قضایی کشور بر اساس قانون تنها قوه‌ای است که در هیچ یک از سطوح، انتخابی نیست. در واقع هیچ‌یک از مناصب درون این دستگاه به انتخاب از طریق صندوق رای و با نظر مستقیم یا حتی غیر مستقیم مردم وابسته نیست.

از سویی قوه مجریه نهادی کاملا انتخابی که رییس آن از رای مستقیم مردم و اعضای هیات دولت با انتخاب غیرمستقیم از سوی رییس‌جمهوری انتخاب و در نهایت به تایید نمایندگان مردم در مجلس می‌رسد. دستگاهی که رییس آن در روز تحلیف بر طبق اصل ۱۲۱ قانون اساسی سوگند یاد می‌کند که پاسدار قانون اساسی کشور باشد. در چنین شرایطی کنش‌ها و واکنش‌های این دو دستگاه گاهی هم‌پوشانی یافته و تداخل پیدا می‌کند.

یکی بر اساس قانون پاسدار قانون اساسی است و دیگری بر طبق همان قانون قوه‌ای است مستقل که پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی و مسوول تحقق بخشیدن به عدالت است. در چنین شرایطی هم استقلال قوا مطرح است و هم تداخل ایجاد می‌شود و باید برای آن تدبیری کرد چه آنکه در گذشته نیز روسای جمهور بارها به چالش در سخن با روسای قوه قضاییه رسیده‌اند.

نوبت اول

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی، درمانی کردستان

آگهی فراخوان ارزیابی انتخاب سرمایه گذار

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان کردستان در نظر دارد تامین منابع مالی و اجرای پارکینگ طبقاتی بیمارستان ۶۳۷ تختخوابی کوثر سنندج را به روش ساخت، بهره‌برداری و انتقال (BOT) از طریق اجرای دستورالعمل ارزیابی و انتخاب سرمایه‌گذار به متقاضی ذیصلاح واجد شرایط واگذار نماید.
عنوان پروژه: احداث پارکینگ طبقاتی بیمارستان ۶۳۷ تختخوابی کوثر دانشگاه علوم پزشکی کردستان
محل اجرای عملیات: استان کردستان – شهر سنندج
مشخصات پروژه: زیربنای کل پارکینگ طبقاتی بیمارستان حدود ۲۶۵۰۰ مترمربع
این پارکینگ دارای سازه بتنی و در ۳ سقف در زیرزمین که سقف آخر آن پارکینگ روباز و همتراز زمین به همراه سقف رامپ‌ها و پله‌ها می‌باشد. طراحی پارکینگ طبقاتی به صورتی می‌باشد که در زمان بروز حوادث و بحران قابل بهره‌برداری می‌باشد. سقف‌ها دال بتنی و قالب زیر سقف عرشه فولادی است.
مبلغ برآورد اجرای عملیات: ۲۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال (دویست و سی میلیارد ریال)
رشته و زمینه تخصصی و رتبه: ابنیه سه
تاریخ انتشار نوبت اول: ۹۶/۱۱/۲۴
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۹۶/۱۱/۳۰
شرکت‌کنندگان می‌توانند جهت دریافت اسناد و مدارک ارزیابی سرمایه‌گذاران از تاریخ نشر آگهی به آدرس http://iets.mporg.ir پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات و یا سایت دانشگاه علوم پزشکی کردستان (بخش اطلاعیه‌ها) به آدرس MUK.AC.IR مراجعه نمایند.
آخرین مهلت ارسال مدارک ارزیابی سرمایه‌گذار، شرایط مناقصه و پیشنهادات: شرکت‌کنندگان بایستی نسبت به ارسال کلیه مدارک و اسناد مربوطه (تکمیل شده) لغایت تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۲ به آدرس کارفرما (به صورت دستی یا از طریق پست) اقدام نمایند.
آدرس کارفرما: استان کردستان – شهرستان سنندج – میدان آزادی – ابتدای خیابان آبیدر – دبیرخانه (محرمانه) ستاد مرکزی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کردستان – کدپستی ۶۶۱۸۶۳۴۶۸۳
تاریخ تشکیل کمیسیون ارزیابی پیشنهادات سرمایه‌گذاری: در مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۷ ساعت ۹ صبح (روز پنجشنبه) در سالن جلسات ستاد دانشگاه برگزار خواهد شد.
جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۳۳۲۸۸۹۱۵-۰۸۷ تماس حاصل فرمایید.
جهت کسب اطلاعات فنی با دفتر مرکزی مهندسین مشاور همگون با شماره ۳۶۶۳۲۳۰۴-۰۳۱ تماس حاصل نمایند.

روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی کردستان

Designed in Sweden
Blueair
هوای پاک برای همه
تصفیه هوای بلـوایر
○ تکنولوژی و طراحی سوئد
○ 99.97% هوای پاک با تکنولوژی HEPASilent™
○ تنوع در مدل و فضای پوشش دهی ۱۸ متر تا ۱۱۰ متر مربع (۵ بار تعویض هوا در ساعت)
○ قابلیت اتصال به Wi-Fi
○ ضمانت دستگاه ۱ سال است و در صورت ثبت نام در لینک ذیل به ۴ سال افزایش می‌یابد
https://www.blueair.com/ae/customer-support/unit-registration
شرکت تهویه نیـا
نماینده انحصاری محصولات تصفیه هوا بلـوایر در ایران
تهران، بلوار میرداماد، بعد از نفت جنوبی، شماره ۲۶۲، ساختمان نیـا
تلفن ۰۲۱ - ۲۲۲۲ ۷۰۰۰ / ۰۲۱ - ۲۲ ۲۲۲ ۴۹۰ فکس: ۰۲۱ - ۲۲۲۲ ۳۳۱۳
NIA
شرکت تهـویه نیـا
NIA AIR CONDITIONING CO.
www.nia.ir

گفت‌وگو

محمدجواد فتحی در گفت‌وگو با «اعتماد» پیشنهاد کرد

ضرورت اصلاح قانون اساسی برای چابک‌سازی قوه قضاییه

علیرضا کیانپور | در حالی که رییس قوه قضاییه بارها نسبت به وضعیت نامساعد بودجه این قوه گلایه کرده، گستردگی بیش از حد دستگاه قضا و تشکیلات عریض و طویل اداری–مالی این قوه عملا بر مشکلات افزوده است. همزمان برخی کارشناسان معتقدند قرار گرفتن سازمان‌هایی همچون بازرسی کل کشور، ثبت اسناد و املاک، پزشکی قانونی، زندان‌ها و همچنین نهاد دادسراها ذیل قوه قضاییه عملا مانع از اعمال نظارت دستگاه‌ها و نهادهای نظارتی بر عملکرد آنها شده و در این میان، محمدجواد فتحی، نماینده اصلاح‌طلب مردم تهران که علاوه بر ریاست کمیته حقوقی فراکسیون امید در کمیسیون قضایی مجلس نیز عضویت دارد، امیدوار است ۳۰ سال پس از آخرین اصلاحات قانون اساسی، عزم این کار نزد حاکمیت نیز ایجاد شود.

در حالی که رهبر انقلاب در تیرماه امسال با تاکید بر لزوم افزایش بازرسی‌ها، خواستار اصلاح قوه قضاییه از درون شده بودند، ابتدای بهمن‌ماه امسال رییس قوه قضاییه از انتشار نام و تصویر قضات در یک برنامه مشخص خبر داد. اولویت‌ها برای اصلاح دستگاه قضا چیست؟

به نظر می‌رسد مهم‌ترین اولویت در اصلاح قوه قضاییه این است که به سمت استقلال واقعی دادگاه‌ها برویم. آنچه به عنوان اصل تفکیک قوا طرح شده و مونتسکیو به عنوان سردمدار این ایده در قرن ۱۸ میلادی بر آن پای می‌فشرد که امروز نیز مورد استقبال کشورهای متمدن جهان قرار گرفته، بحث استقلال دادگاه‌ها و قضات است، نه استقلال قوه قضاییه. البته ممکن است اینها منافاتی نداشته باشند و علاوه بر آنکه قائل به استقلال قاضی و دادگاه‌ها هستیم، بگوییم قوه قضاییه نیز از قوای دیگر مستقل باشد. به این اعتبار این استقلال ناظر بر مدیریت دستگاه قضایی خواهد بود اما به نظر می‌رسد این استقلال قوه قضاییه در این معنا، یک بار تشکیلاتی، اداری، مالی و تشریفاتی غیرقابل قبولی را بر دوش جامعه و مردم می‌گذارد. چرا که به هر حال وقتی هزینه و فایده این امر را بسنجیم، می‌بینیم که ایجاد یک دستگاه عظیم اداری که نظام قضایی را با این سطح از گستردگی مدیریت کند، مقبول نیست. علاوه بر آن، دستگاه قضایی برای توجیه استقلال خود و در واقع برای آنکه خود را به عنوان یک قوه مستقل توجیه کند، ناچار است بسیاری از نهادهایی که ماهیت قضایی ندارند را نیز ذیل مجموعه خود قرار دهد.

مثلا کدام نهادها؟

اولین آنها بازرسی کل کشور است. جایگاه سازمان بازرسی کل کشور ذیل قوه قضاییه نیست؛ چراکه کار دستگاه قضایی، قضاوت و حکومت است و سازمان بازرسی کل کشور در بازرسی‌هایی که انجام می‌دهد، اگر به تخلفی برسد یا به عنوان شاهد یا به عنوان شاکی یا اعلام‌کننده جرم به دستگاه قضایی عمل می‌کند. مسلما شاهد و قاضی نباید یکی باشند و قاضی نمی‌تواند همان شاهد باشد. تحقیقا از نظر علمی و منطقی شاکی نباید همزمان قاضی باشد. اعلام‌کننده جرم نمی‌تواند خود قاضی هم باشد. چراکه این رویه با اصل بی‌طرفی قاضی در تباین و تعارض قرار می‌گیرد. از جمله دیگر نهادهایی که هیچ ضرورتی ندارد که زیر نظر قوه قضاییه باشد، نهاد دادسرا است. وظیفه دادسرا، تعقیب جرم، انجام تحقیقات مقدماتی و نهایتا اجرای احکام را برعهده دارد و این وظایف با وظایف قاضی قابل جمع نیست. چراکه مقام تعقیب که برعهده دادستان و دادیاران زیر نظر دادستان هستند، به دنبال اثبات مجرمیت متهم است، در حالی که قاضی به عنوان یک شخص بی‌طرف باید به دلایل له و علیه متهم رسیدگی کند و نهایتا نسبت به صدور احکام عادلانه اقدام کند؛ بنابراین فعالیت دادستان و دستگاه دادسرا زیر نظر قوه قضاییه به هیچ عنوان موجه نیست.

برخی تشکیلات اداری همچون سازمان ثبت اسناد نیز ذیل قوه قضاییه قرار دارند، آیا انفکاک این دستگاه‌ها نیز ضرورت دارد؟

سازمان ثبت اسناد به عنوان سازمانی که کار و وظیفه‌اش تحصیل دلیل است و به‌نوعی سند را به عنوان یک دلیل تنظیم می‌کند و بر تنظیم این دلایل در دفاتر اسناد رسمی نظارت می‌کند و بر این اساس، دقت می‌کند که این اسناد منطبق بر واقع تنظیم شوند، نمی‌تواند ذیل قوه قضاییه فعالیت کند. به هر حال این سازمان متولی جمع‌آوری دلایل است و هیچ ضرورتی ندارد که دلیلی مهم همچون سند ذیل قوه قضاییه قرار گیرد. به همین دلیل سازمان پزشکی قانونی نیز نباید زیر نظر قوه قضاییه باشد. به هر حال نظریه پزشکی قانونی نیز در مواردی اماره است و در مواردی نیز ارزش دلیل را پیدا می‌کند و به این اعتبار، ضرورتی برای فعالیت این سازمان ذیل قوه قضاییه احساس نمی‌شود. فارغ از این موارد سازمان زندان‌ها نیز وضعیتی مشابه دارد. سازمان زندان‌ها یک تشکیلات اداری و اجرایی است و اساسا ماهیت قضایی ندارد و بنابر این سازمان زندان‌ها هم می‌تواند به‌راحتی از ذیل ساختار قوه قضاییه خارج شود. ما در قانون، برای رییس قوه قضاییه شرط اجتهاد را در نظر گرفتیم که ضرورت کاربردی ندارد.

به موضوع شرط اجتهاد برای رییس قوه قضاییه بازمی‌گردیم اما پیش از آن، لطفا درباره راهکارهای اعمال این تغییرات در ساختار قوه قضاییه توضیح دهید.

تقریبا اکثر این اصلاحات همچون انتقال سازمان بازرسی کل کشور از ذیل قوه مقننه نیازمند اصلاح قانون اساسی است. همچنین انفکاک دادسراها از ذیل دستگاه قضایی نیازمند اصلاح قانون اساسی است. با این حال هم‌اکنون بدون نیاز به اعمال این اصلاحات در قانون اساسی می‌توانیم سازمان ثبت اسناد و املاک، سازمان پزشکی قانونی و سازمان امور زندان‌ها را از ذیل قوه قضاییه خارج کرده و ذیل قوه مجریه و وزارت دادگستری قرار دهیم. شما تاکید دارید که نیازی به استقلال دستگاه قضایی نیست و آنچه مدنظر قانونگذار بوده قاضی و دادگاه مستقل بوده است. دادگاه مستقلی که تحت هیچ‌گونه فشاری قرار نگرفته و بتواند به طور مستقل اجرای عدالت کند. اتفاقا گاهی با این پارادوکس مواجه می‌شویم که خود دستگاه قضا این اصل بی‌طرفی قاضی را با فشاری که قادر به اعمال آن است، زیرسوال می‌برد.

- اصل تفکیک قوا به معنای استقلال دادگاه و قضات است، نه استقلال قوه قضاییه.
- انفکاک سازمان بازرسی و دادسراها از دستگاه قضایی نیازمند اصلاح قانون اساسی است اما می‌توانیم سازمان ثبت اسناد، پزشکی قانونی و زندان‌ها را ذیل قوه مجریه و وزارت دادگستری قرار دهیم.
- در قانون، برای رییس قوه قضاییه شرط اجتهاد را در نظر گرفتیم که ضرورت کاربردی ندارد.

آیا این یک ایراد ساختاری است یا ایرادی در مرحله اجرای قانون است؟

ایراد ساختاری و قانونی نیست اما وقتی ارتقای بنده به عنوان یک قاضی در دست رییس قوه قضاییه است، وقتی تصمیم‌گیری در مورد انتقال و جابه‌جایی شغلی بنده قاضی در اختیار رییس قوه است، طبیعتا اگر بنده فردی آزاده نباشم، تحت تاثیر قرار می‌گیرم و این فشارها عملا در نحوه اجرای عدالت از سوی بنده اختلال ایجاد می‌کند. ببینید، اساسا ضرورت ندارد دستگاه قضا به معنای تشکیلاتی که قرار است عهده‌دار تجهیز تدارکات و تمشیت امور اداری و مالی دادگاه‌ها و محاکم باشد، در حد یک قوه مستقل و عریض و طویل به نام قوه قضاییه گسترش یابد.

آیا در دیگر نقاط جهان این الگو اجرا می‌شود؟

در بسیاری از کشورهای پیشرفته دنیا وظیفه تکفل امور اداری و مالی دادگاه‌ها برعهده وزارت دادگستری به عنوان جزیی از دولت است. اساسا شأن اداری و مالی این کار ذیل مجموعه دولت معنا پیدا می‌کند. در عمده کشورهای پیشرفته جهان، دادگاه‌های انتظامی قضات و تشکیلاتی مشخص نسبت به ارتقای قضات اقدام می‌کنند و از میان قضاتی که دارای شرایط و چارچوب‌های دقیق علمی هستند، قضات شایسته ارتقا را برمی‌گزینند. به این اعتبار نباید مقاماتی را بالاسر دادگاه‌ها قرار دهیم که بعضا منجر به نقض استقلال قاضی یا دادگاه‌ها شوند.

بحث مهم دیگر نظارت بر دستگاه قضایی است. با توجه به آنکه بنابر گفته جنابعالی در ساختار حاکم، استقلال قوه قضاییه به‌جای استقلال قاضی و دادگاه مراد می‌شود، مسوولیت نظارت بر این دستگاه برعهده کدام نهاد است؟ این در حالی است که مسوولان قوه قضاییه تاکید دارند که خودشان بر عملکرد خود نظارت کنند.

بله! عملا آنچه در قانون اساسی ما وجود دارد همین است که نه مجلس و نه هیچ دستگاه دیگری نمی‌تواند بر عملکرد قوه قضاییه نظارت کند. در حالی که اگر تشکیلات اداری و مالی ذیل مجموعه قوه مجریه دربیاید، طبیعتا مجلس به استناد قانون اساسی قادر به سوال از وزیر دادگستری خواهد بود.

این نظارت، ناقض استقلال قوه قضاییه نیست؟

خیر! آنچه از قوه قضاییه قابل سوال نیست، نوع عملکرد دادگاه و قضات در قضیه‌الواقعه یا همان پرونده تحت رسیدگی است. البته در این موارد نیز سازوکاری در سیستم‌های پیشرفته پیش‌بینی شده که اگر قاضی متخلف است، بی‌سواد است، مبتنی بر قواعد و مقررات حقوقی نسبت به صدور حکم اقدام نکرد، طبیعتا مراجع عالی‌تر از حیث قضایی در پرونده وارد شده و رای قاضی را نقض می‌کنند و در این صورت اگر تقصیر و قصور قاضی به اثبات برسد، امکان شکایت از قاضی در دادگاه یا دادسرای انتظامی قضات است. این دادگاه انتظامی قضات می‌تواند حکم به انفصال موقت یا دایم قاضی متخلف داده و او را به مجازات انتظامی برساند. این شیوه‌هایی است که در دنیا لحاظ شده و اتفاقا بسیار هم موثر بوده است. با این حال هم‌اکنون قوه مقننه حتی در مورد مسائل مالی و اداری نیز قادر به نظارت و طرح سوال از قوه قضاییه نیست. چرا که هرگاه نمایندگان بخواهند در مورد آنچه باید مورد سوال قرار گیرد، قوه قضاییه با این استدلال که این قوه، قوه‌ای مستقل از سایر قواست، مانع از نظارت می‌شود.

آیا امکان تحقیق و تفحص از عملکرد قوه قضاییه نیز برای مجلس وجود ندارد؟

در این مورد هم دسترسی به مواردی که برای تفحص نیاز است، بسیار دشوار می‌شود. معتقدم قانون اساسی ما از این جهت ایرادهای بسیاری دارد که حتما باید اصلاح شود.

به این اعتبار، از طرفی مجلس را در راس امور قادر به نظارت بر تمامی مسائل می‌دانیم اما عملا امکان نظارت بر یکی از سه قوه وجود ندارد؛ آیا این مساله ناشی از نوعی اشکال در قوانین اساسی ما است؟

بله! در شرایطی که مجلس را ناظر بر تمام امور می‌دانیم، قوه قضاییه را قوه‌ای مستقل تعریف می‌کنیم که مجلس حتی امکان ورود به مسائل اداری و مالی آن را نیز ندارد.

در بخشی از صحبت‌ها با انتقاد نسبت به در نظر گرفتن شرط اجتهاد برای رییس قوه قضاییه، این مساله را فاقد ضرورت کاربردی دانستید؛ استدلال‌تان چیست؟

قضات ما یا مجتهد هستند یا ماذون. البته قوه مشهور فقهای ما در فقه شیعه این است که قاضی باید مجتهد باشد، نه ماذون. اما این اول الکلام است که در روزگار امروز که یک قوه مقننه و نظام قانونگذاری مستقل داریم، آیا شرط اجتهاد به معنای مرسوم در حوزه کفایت می‌کند یا لازم است قضات مجتهد باشند. با این حال، آنچه امروز در کشور با آن مواجه هستیم، این است که اگر یک قاضی مجتهد نباشد، باید از جانب یک فرد مجتهد، ماذون باشد. باید عرض کنم همه قضات ما چه مجتهد باشند، چه ماذون باید بر اساس همین قوانین و مقررات حکم صادر کنند. در شرایطی که قریب به ۱۰۰ درصد قضات ما ماذون و غیرمجتهد بوده و براساس قوانین جاری نسبت به صدور احکام قضایی اقدام می‌کنند، چه دلیلی دارد که بگوییم رییس این قضات باید فردی مجتهد باشد. اگر قرار است قضات ماذون ما باید از رییس مجتهد قوه اذن بگیرند، باید بگوییم که آنها به طور مقدم از ولی‌فقیه اذن می‌گیرند. بنابراین می‌توانیم به این شیوه عمل کنیم که ولی‌فقیه به رییس قوه قضاییه که منصوب خودش است، این اجازه را بدهد که به قضات زیردست خود اذن قضات بدهد. به این اعتبار ما به استناد فتوا قضاوت نمی‌کنیم و شاید در ۱۰ هزار یا ۱۰۰ هزار پرونده، در یک مورد نیاز به اجتهاد داشته باشیم. در این موارد نادر هم که قانونگذار اجازه داده یک قاضی از یک نظر فقهی و استفتا به عنوان مستند قضایی استفاده کند، قاعدتا هر قاضی به سراغ مرجع تقلید خود می‌رود، نه رییس قوه قضاییه. این مساله در حالی اتفاق می‌افتد که شاهدیم تا به امروز هیچ کدام از روسای قوه قضاییه مجتهد ما رساله عملیه نداشتند و نظریه فقهی‌شان توسط قضات به عنوان مستند حکم هیچ دادگاهی مورد قبول قرار نگرفته است. بنابراین چه ضرورتی دارد که بیاییم شرط اجتهاد را لحاظ کنیم که همیشه ناچار باشیم، فردی از بیرون دستگاه قضایی با ذهنیتی فارغ از امر قضا و مشکلات دستگاه قضا در راس قوه قضاییه به کار بگیریم.

آیا درون قضات، هیچ فرد مجتهدی وجود ندارد؟

به هر حال فردی که مجتهد جامع‌الشرایط است، به این سادگی حاضر نمی‌شود که متکفل امر قضایی بشود. بنابر این حتی اگر قرار است این شرط باقی بماند، بهتر است رییس دستگاه قضایی را از میان قضات مجتهد داخل دستگاه قضا انتخاب کنیم.

حال در صورتی که قرار به اعمال اصلاح در قوانین باشد، لازم است چه مسیری را طی کنیم؟

در اصل ۱۷۷ قانون اساسی، فرآیند اصلاح این قانون مشخص شده است. بنابر این فرآیند لازم است ابتدا رهبری موارد مدنظر برای اصلاح را به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع بدهند، مجمع تشخیص نیز نظر مشورتی خود را ارایه می‌کند و در مجموع این اصلاحات در حیطه اختیارات مجلس نیست.

آیا این عزم برای اصلاح در حاکمیت وجود دارد؟

امیدوارم به وجود بیاید. چرا که اصلاح این قوانین اساسی بعد از حدود ۳ دهه که از آخرین اصلاح قانون اساسی می‌گذرد، ضرورتی اجتناب ناپذیر است و در بسیاری از کشورهای جهان این رویه طی شده است. به عنوان مثال قانون اساسی دویست و سی و چندساله ایالات متحده حدود ۲۵ تا ۲۶ بار اصلاح شده است. قانون اساسی یک وحی منزل و متن مقدس نیست. البته تا زمانی که این قانون حاکم است، ما ملزم به رعایت آن هستیم اما این به معنای آن نیست که نقدی نکنیم و آنجا که نیازمند اصلاح است، با سکوت و مجامله از آن بگذریم.

نگاه

امید به اصلاح

محمدنبی حبیبی

به طور قطع هیچ کدام از قوای سه‌گانه کشور بی‌نیاز از نظارت کامل و اصلاح امور نیستند و قوه قضاییه نیز نمی‌تواند در این موضوع مستثنی باشد. صحبت‌های اخیر رییس دستگاه قضایی کشور درباره لزوم اصلاحات در این دستگاه، نشان داد این دستگاه بی‌نیاز از این موضوع نیست و امیدواریم هرچه زودتر این موضوع در قوه قضاییه صورت پذیرد. دستگاه قضایی جمهوری اسلامی ایرانی، دستگاهی نظارت‌پذیر است و برای این مهم می‌توان از نهادهای نظارتی موجود در این دستگاه استفاده کرد. لازمه این موضوع تقویت دستگاه‌های نظارتی است که در دل دستگاه قضایی کشور وجود دارد.

دبیرکل حزب موتلفه اسلامی

آشنایی رییس قوه قضاییه به امر قضا بر شرط اجتهاد اولویت دارد

حسن نوروزی: اصولا اولویت‌های اصلاح ساختار قوه قضاییه این است که اولا قضازدایی کنیم. چراکه بسیاری از جرایمی که مطرح است، جرم نبوده، بلکه تخلف هستند و باید دادگاه تخلفات اداری را حاکم کنیم. همچنین باید عناوین جرایم را محدود کنیم و به‌جای حدود ۲۷۰۰ عنوان اتهامی، کل این جرایم را نهایتا به ۵۰۰ عنوان محدود کنیم. علاوه بر آن، باید دادسرای انتظامی قضات را فعال کرده و نظارت بر عملکرد قاضیان در دادگستری‌ها را جدی‌تر دنبال کنیم. لازم است دادگاه مبارزه با مفاسد اقتصادی را به‌صورت تخصصی فعال کنیم. لازم است زندان‌ها را بزرگ‌تر بسازیم و داخل این زندان‌ها، کارگاه و کارخانه و دانشگاه ایجاد کنیم. معتقدم اشکالی ندارد که رییس قوه مجتهد باشد اما شاید مهم‌تر این باشد که این مقام، به امر قضاوت آشنا باشد و حداقل ۱۰ سال سابقه کار قضایی داشته باشد. حال آنکه اگر بگوییم رییس قوه قضاییه باید صرفا مجتهد باشد، منجر به بروز بسیاری از مشکلات می‌شود. پیشنهادم این است از افرادی استفاده شود که علاوه بر دارا بودن شرط اجتهاد، سابقه کار قضایی هم داشته باشد. در نهایت می‌توانیم سازمان پزشکی قانونی، سازمان زندان‌ها یا سازمان ثبت اسناد را از قوه قضاییه منفک کنیم و این سازمان‌ها را ذیل وزارت دادگستری فعال کنیم. راه نجات این است، بماند که متاسفانه در حال حاضر چنین عزمی در مجلس و دیگر بخش‌ها دیده نمی‌شود.

سخنگوی کمیسیون قضایی مجلس

پارلمان

لایحه بودجه ۹۷ دستور جلسه مجلس

لایحه بودجه سال آینده، همچنان در پیچ و خم خانه ملت گرفتار است. لایحه‌ای که پس از بررسی کمیسیون تلفیق به صحن علنی آمد اما برای نخستین بار در تاریخ مجلس شورای اسلامی، کلیات این لایحه رای نیاورد و بودجه ۹۷ مجدد به کمیسیون تلفیق بازگشت. مهم‌ترین موضوعاتی که نمایندگان مجلس به آن ایراد گرفته و خواهان اصلاح آن توسط کمیسیون تلفیق شده بودند تصمیم گرفته شد ارزش ریالی اوراق مالی که دولت باید بازپرداخت آن را تقبل کند به ۳۸ هزار میلیارد کاهش پیدا کند. همچنین نقدینگی دولت در پرداخت یارانه از ۲۳ هزار میلیارد به ۳۰ هزار میلیارد تومان افزایش یافت و مقرر شد بدهی‌های دولت به سازمان تامین اجتماعی به صورت تهاتری پرداخت شود. اما این پایان ماجرا نبود؛ در جلسه علنی هفته گذشته مجلس که با نطق طولانی علی لاریجانی همراه بود، رییس مجلس با انتقاد فراوان نسبت به لایحه بودجه اعلام کرد که این موضوع باید به صورت دقیق‌تر بررسی شود و در اتفاقی نادر تصمیم به تعطیلی جلسات مجلس تا روز دوشنبه به بهانه بررسی دقیق لایحه بودجه گرفت. این در حالی است که شنیده می‌شد نمایندگان مجلس قصد دارند تا برای افتتاح پروژه‌های جدید به مناسبت سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی در حوزه‌های انتخابیه حضور داشته باشند. سرانجام روز گذشته خانه ملت با دستور بررسی لایحه بودجه تشکیل جلسه داد و موضوعاتی نظیر شرایط فروش ساختمان‌های ملکی دستگاه‌های اجرایی در شهرستان‌ها و اجازه به دستگاه‌های اجرایی برای فروش اموال غیر منقول مورد بحث و بررسی قرار گرفت و موضوع واردات تراریخته‌ها و تصمیم‌گیری درباره واریز سود حساب‌های قوای سه‌گانه مجدد به کمیسیون تلفیق ارجاع داده شد.

علی لاریجانی:

بگومگوهای مالیخولیایی، روان عمومی جامعه را آزرده می‌کند

علی لاریجانی با اشاره به حضور آحاد ملت در راهپیمایی ۲۲ بهمن، خاطرنشان کرد: از همه صاحب‌نظران سیاسی، احزاب و رسانه‌ها خواهش می‌کنیم این دستاورد ملی را دستاویز کشمکش‌های سیاسی قرار ندهند؛ چراکه این حرکت نشان از وحدت بود. لذا این سرمایه را با امکانات خود صرف وفاق کنید که برای توسعه کشور در جهت حل مشکلات امروز ضروری است. رییس مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه حضور مردم در راهپیمایی ۲۲ بهمن دستوراتی را به مسوولان کشور صادر کرده است، گفت: از آنجا که دشمنان ملت استراتژی یاس را دنبال می‌کنند، باید از همت عالی در جهت وفاق بهره گرفت. بگومگوهای مالیخولیایی، روان عمومی جامعه را آزرده می‌کند؛ بنابر این باید از این واقعه ارزشمند استفاده عملیاتی کرد.

سامسونگ
SAMSUNG
آیو
راهنمای تلویزیون
ویدئوی درخواستی
شبکه های تلویزیونی
ضبط کننده
علاقه مندی
وارد کردن کد هدیه
خروج
00:34
01:56
بازگشت
B منوی برنامه
C ویدئوهای درخواستی
فصل سوم شهرزاد با آیـو
در تلویزیون هوشمند سامسونگ
aio
فقط با ضمانت سام سرویس
۰۲۱-۸۲۵۵

LTE
یک سال مکالمه رایگان درون شبکه
۲۴ گیگابایت هدیه
همراه ۲ گیگابایت
به مدت محدود
هدیه رایتل به بیمه‌شدگان تامین اجتماعی
سیم‌کارت اعتباری رایگان به همراه
یک سال مکالمه و ۲۴ گیگابایت اینترنت هدیه
www.rightel.ir
رایتل
RighTel